

INFO SILOS

Interni magazin Tvornice cementa Kakanj

Broj 35, mart/ožujak 2015.

KAKANJ CEMENT
HEIDELBERGCEMENT Group

INFO SILOS

KAKANJ CEMENT
HEIDELBERGCEMENT Group

Moderan dizajn i jednostavna navigacija

U okviru kontinuiranog procesa moderniziranja i jačanja odnosa sa svim interesnim stranama, tim HeidelbergCementovih IT, komunikacijskih i marketinških stručnjaka u saradnji sa agencijom UEBERBIT, razvio je novi dizajn i platformu za članice HC-u iz više od 20 zemalja.

Projekat na izradi novih web stranica za grupaciju i njene članice počeo je još u 2012. godini, kada su rađene prve analize stanja i potrebe korisnika, na osnovu čega su birani parametri za odabir platforme na kojoj će se raditi novi dizajn i odabir agencije koja će pomoći u razvoju novih web stranica.

Nakon opsežnih analiza odlučeno je u martu 2013. godine da se stranice baziraju na platformi Drupal, a za izvedbu odabere agencija UEBERBIT.

Kao pilot projekat urađena je stranica kojom se obilježila 140.-ta godišnjica postojanja HeidelbergCementa. Ova web stranica objavljena je u julu 2013. godine na adresi <http://www.buildingforgenerations.heidelbergcement.com/>

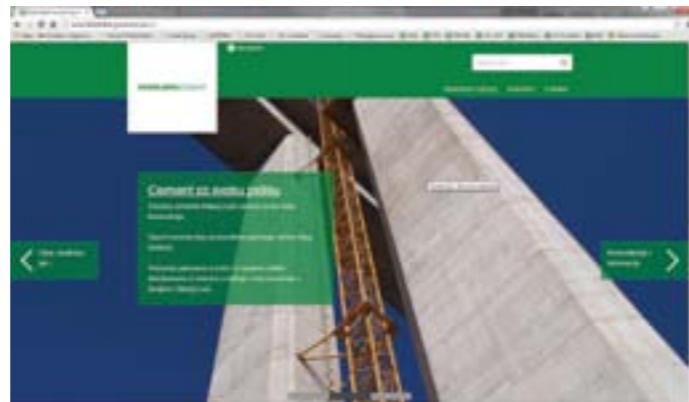
Nakon ovog pilot projekta, 16. decembra 2013. godine infomasteri se detaljno upoznaju sa novim sistemom, i započinje rad na izradi zajedničke platforme za infomastere iz svih zemalja koje učestvuju u projektu.

Počinju intenzivne online obuke koje su se odvijale svake dvije sedmice u trajanju od po dva sata. Tokom ovih obuka, infomasteri su učili i u isto vrijeme i počinjali graditi stranice za svoje kompanije.

Na izradi stranica za BiH i Hrvatsku radila je Emina Dedić, koordinator za komunikacije Tvornice cementa Kakanj, koja je i ranije bila infomaster za sve domene u BiH i Hrvatskoj. "Treninzi su bili veoma intenzivni, i nije bilo jednostavno pratiti veoma jak tempo paralelnog učenja i

izrade stranica, pogotovo jer su se neke funkcionalnosti morale mijenjati u hodu. Veliki je izazov bio diskutirati sa više od dvadeset učesnika putem web i telefonske konferencije. Međutim, uprkos svim izazovima, mogu reći da sam veoma zadovoljna novim modernim dizajnom koji radi na open source platformi i koji možemo nadograđivati u skladu sa skoro svim zahtjevima naših interesnih strana," kazala je Dedić. "Jako je bitno što se pregled stranica automatski prilagođava uređaju na kojem se stranice pregledaju - monitor, mobitel ili tablet, tako da smo dostupni uvijek i svugdje. Nova web stranica omogućava jednostavno praćenje novosti, moderni prikaz sadržaja, olakšano pretraživanje i pristup informacijama, mape lokacija, te integraciju sa društvenim mrežama," dodala je Dedić.

Stranice za sve tri domene u BiH (heidelbergcement.ba, kakanjcemtent.ba i tbgbh.ba) puštene su u eter 28. januara 2015. Dedić trenutno radi na izradi stranica i za Hrvatsku, također za tri domene - heidelbergcement.hr, tbgh.hr i dunavdravacement.hr koje bi trebale biti gotove tokom aprila 2015.

Putem nove stranice grupacije možete pogledati i nove stranice drugih kompanija koje rade u okviru HeidelbergCementa.

KAKANJ CEMENT
HEIDELBERGCEMENT Group

INFO SILOS

Predstavljamo partnera: Trgošped d.o.o. Kakanj

Jedan od najvećih partnera s kojim poslujemo već nekoliko decenija je firma Trgošped iz Kakanja. Osnovne djelatnosti Trgošpeda su izgradnja i održavanje puteva, maloprodaja i veleprodaja građevinskih materijala, nafte i naftnih derivata, te transport roba.

Ovu danas renomiranu građevinsku kompaniju osnovao je ugledni kakanjski privrednik Iso Zaimović još 1990. godine. Trgošped je poslovanje započeo sa dva kamiona, skladištem građevinskog materijala i šest uposlenika.

Firma je svoje djelatnosti postepeno širila tokom proteklih godina, tako da je u dijapazon poslovanja uvela naftne derive i izgradila u Kakanju benzinsku pumpu. Nakon toga uslijedilo je osnivanje građevinske operative, a potom i investiranje u kupovinu cisterni, teretnih vozila i građevinskih mašina. Godine 2003. slijedi otvaranje kamenoloma "Borovička stijena" što omogućava kompaniji Trgošped proizvodnju tehničkog kamenja, betona i asfalta. Firma je iskusna u obavljanju svih građevinskih radova uključujući izgradnju, rekonstrukciju i sanaciju saobraćajnica, sanaciju klizišta, izgradnju poslovnih objekata, izgradnju, rekonstrukciju i sanaciju mostova.

U 2011. godini svjetlo dana ugledala je nova investicija ove kompanije: otvoreni su Baucentar - maloprodaja sa širokom ponudom građevinskog materijala, u sklopu kojeg se nalazi i nova benzinska pumpa. Gradnja Vrtnog centra u krugu Baucentra počinje 2013. godine, a iste godine u junu Trgošped otvara novu benzinsku pumpu u ulici Branilaca u Kakanju. Vrtni centar je započeo sa radom u septembru 2013. i predstavlja jedinstveno mjesto u gradu za hobiste i profesionalce u poljoprivredi.

Danas Trgošped ima 135 stalno uposlenih radnika i sve preduslove za dalji rast i razvoj poslovanja.

Direktor TCK Najmenadžer decenije

Direkcija Agencije za izbor najmenadžera BiH, jugoistočne i srednje Evrope iz Zenice organizirala je 3. jula 2014. u Sarajevu tradicionalni 30. izbor najuspješnijih menadžera i kompanija jugoistočne i srednje Evrope u 2014. godini.

Na prigodnoj svečanosti dodijeljene su 24 menadžerske nagrade najuspješnim menadžerima, te 23 nagrade najuspješnjim pojedincima koji ne rade direktno u biznisu, ali svojim aktivnostima prave povoljniji ambijent za biznis i ekonomiju u regionu jugoistočne i srednje Evrope.

Prema odluci stručnog žirija Direkcije, priznanje "Ličnost godine regiona" ove godine dobili su predsjednik Republike Poljske Bronislaw Komorowski za desetogodišnje uspješno djelovanje u Evropskoj uniji i predsjednik Albanije Bujar Nishani za doprinos da Albanija dobije status kandidata za članstvo u EU.

Nagrade "Najmenadžerdecenije" dobili su direktor Tvornice cementa Kakanj i generalni direktor HeidelbergCement-a

za BiH i Hrvatsku Branimir Muidža, generalni direktor BH Telekoma Nedžad Rešibegović, i Mirko Mrakužić iz dm - drogerie markt za Hrvatsku i koordinator za jugoistočnu Evropu sa sjedištem u Zagrebu.

Lideri za lidere

Više od dvadeset vrhunskih rukovodilaca iz Hrvatske i regije, uključujući direktora HeidelbergCementa za BiH i Hrvatsku podijelili svoja iskustva i dali razlog sudionicima konferencije za pozitivno razmišljanje i vjeru u uspjeh.

Regionalna konferencija Lideri za lidere, s temom STRATEGIC MANAGEMENT, LEADERSHIP & LIFE BALANCE, u organizaciji kompanija Mirakul i Motivacijski govornik, u Westinu je u maju okupila vodeće hrvatske i regionalne liderе iz područja međunarodnog poslovanja, finansija, proizvodnje i obrazovanja, te iz turizma, enogastronomije, sporta i umjetnosti.

Interaktivna, pozitivna i motivirajuća rasprava više od dvadeset lidera kroz panel razgovore prikazala je poslovne situacije i izazove s kojima se susreću u svom poslovanju te na koji ih način rješavaju.

Na prvom panelu „Kako razviti strategiju izlaska na nova tržišta,” prof.dr.sc. Ivan Đikić, sa Sveučilišta Goethe u Frankfurtu, rekao je kako u Njemačkoj troše milion eura godišnje na istraživanja, što je u Hrvatskoj nemoguće, no malo je poznato da financiraju rad laboratorija u Splitu. Uz Đikića svoja je iskustva podijelio i Branimir Muidža, Tvorica cementa Kakanj – HeidelbergCement, koji je

naglasio kako ga motiviraju uspjeh i napredak zaposlenih, budući da su u 2013. godini organizirali za svoje uposlene 400 sati edukacije.

Branimir Muidža ponovo na čelu FIC-a

Vijeće stranih investitora u BiH (FIC) održalo šestu Generalnu skupštinu na kojoj je izabrano rukovodstvo. Branimir Muidža ponovo osvojio povjerenje svih članica.

Pored izvještaja o aktivnostima, članovi Skupštine izabrali su i nove članove Upravnog odbora i predsjednika Udruženja. Povjerenje, pri izboru predsjednika Vijeća ponovo je ukazano Branimiru Muidži, privredniku i generalnom direktoru jedne od najuspješnijih i najvećih stranih kompanija prisutnih u Bosni i Hercegovini, Tvorice cementa Kakanj d.d. - Heidelberg Cement Grupa. Muidža je ovo drugi mandat predsjednika Vijeća.

Dosadašnjim radom u Vijeću Muidža je pomogao kreiranju boljih odnosa između poslovne zajednice i predstavnika vlasti u BiH, povećao članstvo, te uspješno koordinirao aktivnosti s ciljem poboljšanja poslovne klime u BiH.

"Efikasna saradnja sa bosanskohercegovačkim institucijama i predstavnicima međunarodnih organizacija

može i mora rezultirati pospješivanju okvira poslovne klime i investiranje u BiH, privlačenju stranih investicija što će rezultirati podizanjem konkurentnosti BiH privrede i standarda građana," kazao je Muidža.

Zlatni cement

U istraživanju koje je provela nezavisna švicarska organizacija ICERITAS, Kakanj Cement izabran za najkvalitetniji na tržištu. Istraživanje QUDAL ne mjeri tržišne udjele, ili snagu branda, već isključivo i samo iskustvo, zadovoljstvo i percepciju ispitanika kvalitetom usluge i ponude na tržištu.

Medalja QUDAL - Quality Medal dodjeljuje se na osnovu istraživanja tržišta koje isključivo mjeri iskustvo, mišljenje i percepciju potrošača o onim proizvodima i uslugama koji nude najvišu razinu kvalitete.

Prema istraživanju koje je provela švicarska kompanija Iceritas, Tvorica cementa Kakanj izabrana je za prvu kompaniju u BiH prema kvaliteti cementa.

Zlatna medalja s maksimalnih pet zvjezdica za kvalitetu, dodijeljena na osnovu zadovoljstva korisnika, potvrđuje da je kakanjski cement tradicionalno najkvalitetniji u BiH i regiji.

Pet zvjezdica mogu nositi samo oni proizvodi i usluge kojima su potrošači u posebnim QUDAL® - Quality - DEEPMA™ istraživanjima dali najviše povjerenja pri ispitivanju kvalitete te su se stoga u svojoj kategoriji oni pozicionirali na prvu poziciju.

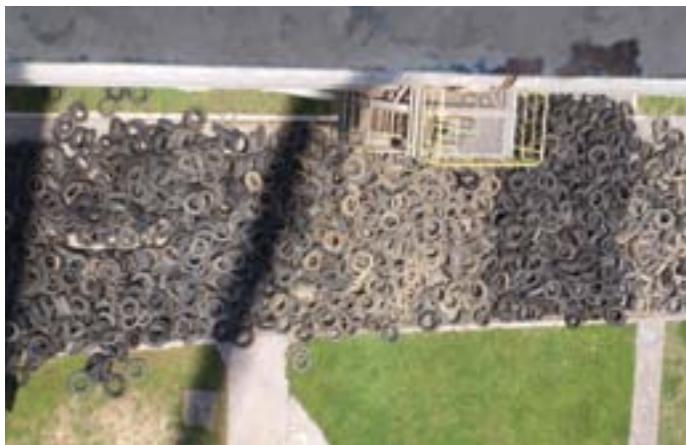

Manje otpada, manje stakleničkih plinova, više energije

Održivost podrazumijeva odgovorno upravljanje prirodnim sirovinama, smanjenje upotrebe prirodnih resursa reciklažom ili povećanom upotrebom alternativnih materijala. Energija i zaštita klime, zdravlje i sigurnost radnika kao i investicije u zaštitu okoliša i upravljanje otpadom postaju ključni elementi održivog razvoja i konkurentnosti domaćih proizvođača. Ušteda prirodnih resursa ne samo da smanjuje proizvodne troškove nego također čuva rezerve materijala i za buduće generacije.

Upotreba zamjenskih goriva u cementnoj industriji nije novost. To je poznata evropska i svjetska praksa još od sedamdesetih i osamdesetih godina prošlog vijeka. Već tada je Njemačka počela koristiti gorivo iz otpada u cementnoj industriji u okviru koncepta održivog razvoja

zasnovanog na industrijskoj ekologiji. Iskustvo je pokazalo da proizvodnja cementa može sigurno zbrinuti značajne količine otpada kao goriva.

Cementna industrija ima značajnu ulogu u rješavanju problema upravljanja otpadom u mnogim zemljama Zapada, a taj trend se ubrzano širi i na cijeli svijet. Danas se u svijetu uspješnima smatraju tvornice cementa koje su uspjele 70 posto potreba za energijom dobiti iz alternativnih izvora. Neke tvornice u svijetu u svojim planovima već predviđaju stopostotnu zamjenu fosilnih goriva zamjenskim, jer proces proizvodnje cementa ima jedinstvenu mogućnost da prevede mnoge ostatke na najsigurniji način u gotov proizvod.

Sva zamjenska goriva, uključujući i ono proizvedeno iz otpada, moguće je zbog posebnosti tehnološkog procesa proizvodnje cementa sigurno suspaljivati u rotacijskoj peći. To znači da se cijelokupna masa goriva kao i pepelnostatak apsorbiraju u klinker, poluproizvod u procesu proizvodnje cementa. Time se postiže dvije važne koristi: nema potrebe za dodatnim zbrinjavanjem pepela, a zbog iznimno visoke temperature u peći od 1.450 do 2.000 stupnjeva Celzijevih štetne supstance iz otpada poput teških metala stapaju se u molekularnu strukturu klinkera. Oni na taj način postaju inertni, odnosno imobilizirani, i nemoguće ih je ponovno aktivirati bilo kakvim mehaničkim djelovanjem pa tako niti isprati vodom.

Zbog svega navedenog, tvornice cementa idealne za sigurno korištenje obrađenog otpada kao zamjenskog goriva jer se na taj način smanjuje potreba za fosilnim gorivima kao i emisije stakleničkih plinova.

"U svijetu se već jako dugo, a u cilju uštede fosilnih goriva koriste alternativna goriva koja predstavljaju otpad iz pojedinih proizvodnih procesa kao što su: rabljena ulja, ostaci od prerade nafte, tekstil i koža iz auto industrije, gume, a u pojedinim zemljama u proizvodnji se koristi čak i do 80 posto električne energije iz alternativnih goriva. Kako bi uz kvalitetu koju nudimo kada je u pitanju naša tvornica, ponudili i bolju konkurentnost na tržištu, potrebno je početi koristiti i alternativna goriva, a uz vlastiti kontinuirani monitoring emisija u zrak, te uz probni vanjski monitoring putem ovlaštene nezavisne institucije, smo spremni" kazao je direktor Muidža.

Puštanjem u rad sistema za kontinuirani monitoring emisija, stvorili su se uslovi za probno korištenje alternativnih goriva i završetak postupka za izdavanje dozvole za primjenu 10% ovih goriva. Tokom ljeta 2014. godine provedeno je probnokorištenje uz kontinuirani monitoring emisija. Primijenjene su sljedeće vrste otpada kao alternativno gorivo: stare automobilske gume, bio masa (drveni otpad), otpadno ulje, plastika, otpad iz kožarske industrije i tekstilni otpad. Zahvaljujući veoma dobrim rezultatima, FMOiT je izdalo dozvolu za primjenu 10% AF u procesu proizvodnje klinkera.

U narednom periodu će uslijediti nove investicije u opremu (infrastrukturu) za prijem, skladištenje i doziranje raznih vrsta alternativnih goriva u procesu proizvodnje klinkera.

Ekološki značaj ovog projekta je iznimno jer primjenom alternativnih goriva, smanjuje se količina otpada na zelenim površinama, čuvaju se nepovratni prirodni resursi, a istovremeno se smanjuju emisije stakleničkih plinova.

Leteći poštar

Kako bi se omogućila što bolja kontrola kvalitete, u Tvornici cementa Kakanj radila su se dva investicijska projekta: modernizacija CBA uređaja i automatizacija uzorkovanja. "Oba projekta se u suštini odnose na uvođenje zračne pošte u Tvornicu cementa Kakanj. Sistem zračne pošte predstavlja automatsko uzimanje uzoraka, odnosno uzorkovanje s različitih pozicija u TCK-u i transport tih uzoraka do laboratorija. Uzorak koji dođe u laboratorij bit će pripremljen i analiziran na adekvatnim uređajima," pojasnio je Nedžad Haračić, rukovodilac kontrole kvaliteta i voditelj ovih investicijskih projekata.

CBA je uređaj koji se koristi za kontinuiranu kontrolu kvaliteta ulaznih sirovina u tehnološkom procesu proizvodnje cementa. Mješavina ulaznih komponenata (VK Ribnica, VK Greben, NK Greben, željezna ruda i ostali sporedni dodaci) koja se nalazi na transportnoj traci prolazi kroz CBA analizator pri čemu se automatski vrši analiziranje, te se očitaju rezultati hemijske analize navedenog materijala. CBA uređaj je povezan s AMLAS softverom pomoću koga se vrši automatsko doziranje na vagama. Kombinacija ova dva sistema (CBA i AMLAS) osigurava proizvodnju sirovinskog brašna s malim varijacijama u kvaliteti. Najznačajniji dio CBA analizatora je neutronski izvor zračenja, Californium Cf-252, čije je vrijeme polurasпадa 2,5 godina. U martu 2014. godine završena je planirana modernizacija CBA pri kojoj je izvršena zamjena Cf-252. Pored navedene aktivnosti, u toku prošlogodišnje modernizacije završena je nadogradnja kompletнnog sistema koja podrazumijeva zamjenu elektronskog dijela CBA analizatora, zamjenu detektora, nadogradnju softvera, dopremu novih kalibracijskih standarda i puštanje u rad. Vjerujemo da sa završetkom planiranih aktivnosti imamo na raspaganju jedan praktično nov uređaj koji će u konačnici doprinijeti povećanju tačnosti analiza.

Uvođenje zračne pošte planirano je u nekoliko faza, da bi u konačnici rezultiralo kompletnom automatizacijom laboratorija. U prvoj fazi planirano je instaliranje automatskih uzimača uzoraka na postrojenju mline cementa, mline sirovine i FV peći. U drugoj fazi bit će instalirani uzimači klinkera i ulaznih sirovina kao i zračni sistem za transport uzoraka. Treća faza podrazumijeva povezivanje stanice za prijem uzoraka i uređaja u laboratoriju kroz AMLAS sistem. "Implementacijom navedenih projekata u svakom trenutku ćemo imati nadzor nad sistemom uzorkovanja, proces uzorkovanja će biti na većem nivou i rezultati svih analiza koje se rade u laboratoriju bit će procesuirani na najbolji i najbrži mogući način," rekao je Haračić Krajem 2014. godine potpisani je ugovor s kompanijom FLSmidth o isporuci i instaliranju uzimača uzoraka za prvu fazu uvođenja zračne pošte.

Kvalitetno pakovanje za kvalitetan cement

Pogon pakovanja i paletiziranja je dio proizvodnje u kome se uvrećani cement priprema za plasman na tržište. Svakako da je važno imati dobar kvalitet cementa, ali je isto tako važno imati i dobar izgled proizvoda kako bi on mogao biti prepoznatljiv na tržištu. Zbog toga Tvornica cementa Kakanj nastoji poboljšati liniju za pakovanje i paletiziranje cementa.

U tom smislu pripremljen je i projekat modernizacije ove linije, koji je uključio projektovanje, izradu i instalaciju novog dijela opreme za pakovanje i paletiziranje kojim je nadograđena i poboljšana postojeća linija. Projekt je završen u decembru 2014. godine.

"Mašina za pakovanje je opremljena kompletno novim turbinama koje su efikasnije i za koje će ubuduće na raspaganju biti dovoljno rezervnih dijelova. Instalirani su nova vaga i nova ruka aplikatora vreća. Nova ruka radi na potpuno novom principu, čime se nastoji smanjiti broj škartiranih vreća uzrokovani lošim dodavanjem aplikatora," rekao nam je Emir Husika, rukovodilac

odjeljenja za proizvodnju cementa, koji je bio zadužen za implementaciju ovog investicijskog projekta. "Nakon mehaničkih instalacija svi dijelovi pakeraja su uvezani novim softverom za upravljanje koji je preporučio dobavljač. Bez novog softvera i spomenute modifikacije bilo bi u budućnosti teško držati korak s podrškom u rezervnim dijelovima i servisu."

Paletiziranje nije znatno modificirano, osim zamjene postojećega hidrauličnog pogona stola električnim i ugradnje električnih gurača umjesto pneumatskih. Novi softver je također instaliran na ovu liniju, što bi trebalo rezultirati znatno stabilnijim radom i boljim izgledom upakirane palete cementa.

Ova investicija će osigurati pouzdan rad pogona pakovanja za duži period, uključujući dostupnost rezervnih dijelova i servisa, povećati efikasnost linije pakovanja i poboljšati izgled pakovanog cementa kao krajnjeg proizvoda.

Ukupna vrijednost završenog projekta iznosi nešto više od 440 hiljada KM.

Brže, bolje, lakše

U cilju poboljšanja usluga opreme cementa te bolje kontrole ulaznih i izlaznih tereta, tokom 2014. godine proveden je projekat modernizacije zgrade i opreme mosne vase. Primarni cilj je bio da se uvede novi kartični Schenck sistem ulazaka i izlazaka teretnih kamiona. Sistem je novoinstaliranom opremom povezan sa rampama sa ultrasoničnim senzorima. Na rampama su postavljeni čitači kartica.

U sklopu ovog projekta urađena je rekonstrukcija i proširenje zgrade mosne vase što je omogućilo dodavanje nove prostorije za smještaj radnika prodaje, nove moderne šalterske prostorije za klijente, te nove prostorije za arhiv dokumentacije. U okviru građevinskih radova izgrađena je nova cesta za ulaz cisterni (bajpas saobraćajnica), postavljena vertikalna saobraćajna signalizacija i uređen prostor oko objekta kolske vase popločavanjem. Instalirane su nove rampe na svim prilazima i izlazima što omogućava kontrolu ulaza i izlaza svih materijala kroz Kapiju 2.

Pored građevinskih radova, urađena je i modernizacija samog sistema vaganja, prijema i opreme materijala. Montirana je nova oprema za vaganje renomiranog proizvođača Schenk koja je uvezana u postojeći kompjuterski sistem prijema i opreme. Urađena je modernizacija softvera i sinhronizacija sa operativnim sistemom.

Na ovaj način spojeni su poslovni procesi vaganja i prodaje što značajno ubrzava proces prijema i opreme materijala te omogućava bolje uslove za zaposlene. Vrijednost ove investicije je oko 370 hiljada KM.

KAKANJ CEMENT
HEIDELBERGCEMENT Group

KAKANJ CEMENT
HEIDELBERGCEMENT Group

Vidimo se

U savremenoj arhitekturi sve je veća tendencija ka korištenju vidljivog betona. Nepravilnosti koje se oslikavaju sa oplate daju posebnu draž i individualnost svakom objektu, što arhitektima omogućava unikatni izražaj.

U stilu modernog betonskog zdanja urađena je i rekonstrukcija portirnice na glavnoj kapiji TCK. "Radove je izvodila firma Deela d.o.o. Kakanj a prema našem idejnem projektu," kazao nam je Elvedin Hadžić, rukovodilac pogona građevinskog održavanja. "Goli beton u kombinaciji sa LED rasvjetom zaista daje poseban vizuelni doživljaj ovog objekta. Pored vizuelne raskoši, fasada dobivena na ovaj način zahvalna je za održavanje jer ne zahtijeva nikakve dodatne radove," doda je Hadžić.

Zajedno smo rasli

U okviru Programa obilježavanja Dana nezavisnosti, u Kakanju je 27. februara otvoren Muzej grada Kakanja, čime su se stekli uslovi da se brojni artefakti koji su se čuvali u drugim gradovima vrati u grad u kojem je prije više od 100 godina otkriven čuveni Zgočanski stećak.

U muzeju su postavljeni eksponati iz perioda srednjovjekovne Bosne, ali i drugih perioda. Muzej sadržava i eksponate koji oslikavaju historiju industrijskog razvoja Kakanja, predmete iz perioda od 1992. do 1995. godine koje su donirali građani. Posebno mjesto u muzeju zauzimaju i eksponati Tvornice cementa Kakanj koja je neizostavni temelj industrijske historije grada Kakanja i regije.

Monolitna kvaliteta

Savremeni betonski podovi moraju ispunjavati veoma raznovrsne zahtjeve kao što su ravnost površine, statičko i dinamičko opterećenje, udar i klizanje. Da bi pod zadovoljio najviše standarde i zahtjeve neophodno je da bude napravljen od materijala visoke kvalitete.

Tako je rađena i hala za predstavništvo kompanije Caterpillar koja sve svoje objekte u svijetu gradi prema jedinstvenim zahtjevima i standardima. Hala koja služi kao servis i radionica za teške građevinske mašine izgrađena je u Sarajevu početkom ove godine, a halu je finansirala i gradila firma Bosman, jedna od najjačih u svojoj branši na području sarajevske regije, koja je ujedno i investitor izgradnje ovog objekta.

Kako bi se dobila površina koja može da podnese sva opterećenja, neophodno je bilo uraditi mikroarmiranu betonsku ploču bez fuga, odnosno ploču iz jednog dijela koja može podnijeti sva neophodna opterećenja bez

Završni sloj, epoksidni premaz uradila je partner firma Flooring d.o.o. Sarajevo, firma specijalizovana za izradu industrijskih podova i hidroizolacija na krovovima industrijskih objekata.

Inače, ukupna debljina ploče je 25 cm, a površina 600 metara kvadratnih. Ploča stavljena u funkciju nakon 28 dana.

Bosman d.o.o. Sarajevo i Flooring d.o.o. Sarajevo su dugogodišnji partneri TBG BH u Sarajevskom kantonu.

Kardinalna pravila za siguran rad

Povrede, profesionalna oboljenja kao i druge bolesti mogu se prevenirati, pa se iz tog razloga u HeidelbergCementu stalno teži da se umanju rizici za zaposlene, ugovarače, i treća lica. U većini HC tvornica uveden je standard zaštite zdravlja i sigurnost na radu OHSAS 18001, jer su zaštita zdravlja i sigurnost na radu ključna vrijednost kompanije i integralni su dio svih poslovnih aktivnosti.

U tom smislu, u martu 2015. godine, urađena je revizija Politike zaštite zdravlja i sigurnosti na radu na nivou HeidelbergCement grupacije, a koja se primjenjuje u svim njenim poslovnicama. **Osnovna pravila** koja moraju poštovati svi zaposleni, izvođači radova i treća lica u svim pogonima su da nose:

- zaštitni šljem,
- zaštitu za oči,
- zaštitnu obuću,
- veoma vidljivu odjeću.

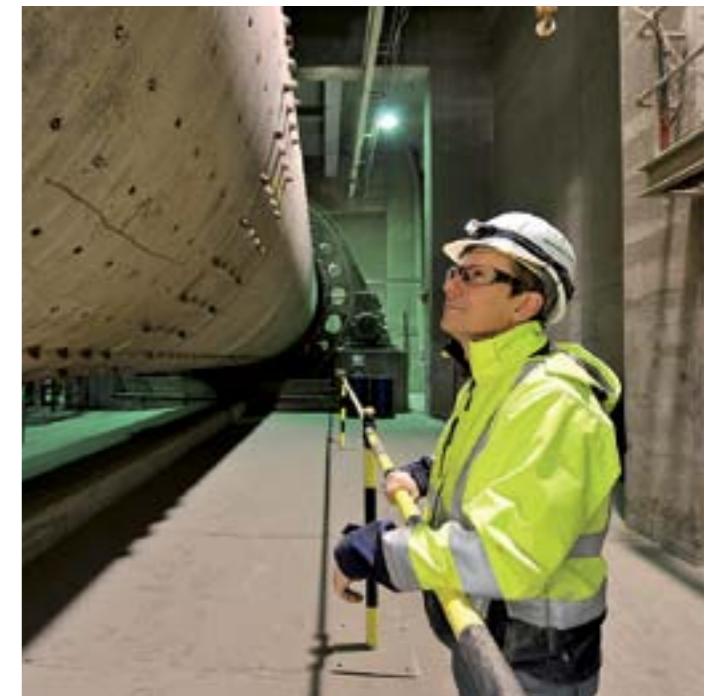

Cardinal Rules

All employees and contractors working for us have to comply with the following Cardinal Rules:

All Personal Protective Equipment (PPE) required for a given task must be properly used.	Entry into confined spaces is only allowed for competent persons and with a Permit to Work signed by the responsible superior.
Equipment has to be properly isolated from all inherent energy sources and must be tested to ensure it cannot start or move prior to conducting any tasks.	Driving for the company is done in strict accordance with local laws and company requirements.
Safeguards must be in place before equipment is (re)started.	All occupational incidents are reported and investigated to identify the root causes and to set up corrective actions and lessons learned.

HEIDELBERGCEMENT

Pored ovih osnovnih pravila, nova Politika utvrđuje obavezna **kardinalna pravila** koja također moraju poštivati svi zaposleni, ugovarači i treća lica:

- Sva lična zaštitna oprema propisana za određeni zadatak mora se pravilno koristiti. To se posebno, ali ne i isključivo, odnosi na:
  - vezanje zaštitnog pojasa pri vožnji
  - odgovarajuću opremu za sprečavanje pada pri radu na visini.
- Oprema mora biti propisno izolirana od svih prisutnih izvora energije i mora biti testirana kako bi se osiguralo da se ne može uključiti ili pokrenuti prije obavljanja bilo kojeg zadatka.
- Zaštitna ograda mora biti postavljena prije nego što se oprema (ponovo) uključi.
- Ulaz u zatvorene prostore dozvoljen je samo odgovornom osoblju i sa Dozvolom za rad koju je potpisao odgovorni nadređeni.
- Vožnja za kompaniju mora u potpunosti biti u skladu sa važećim zakonima i propisima kompanije.
- Sve povrede na poslu se prijavljuju i istražuju kako bi se otkrio korijen uzroka i odredile korektivne akcije i naučene lekcije.

"Najveći prioritet dajem Zdravlju i sigurnosti i očekujem isto od svih ostalih," kazao je dr Bernd Scheifele, predsjednik Uprave HeidelbergCement. "Samo zajedno možemo postići zajednički cilj, a to je rad bez povreda."

Poštovanje za stalni doprinos društvu

Poštovanje, ljubav i priznanje - to su glavne riječi kojima se opisuje ovaj dan. Međunarodni dan žena ili 8. mart obilježava se od 1909. godine, a začet je u Sjedinjenim Američkim Državama na osnovu deklaracije koju je donijela Socijalistička partija te zemlje.

Od 1975. Ujedinjene nacije službeno obilježavaju 8. mart kao Međunarodni dan žena, kada se slave njihova dostignuća i doprinosi u društvu, ekonomiji, privredi, ljudskim pravima...

Tvornica cementa Kakanj, u skladu sa principima društveno odgovornog poslovanja, nastoji u svakom pogledu maksimalno unaprijediti položaj žena u kompaniji, te im omogućiti lični i profesionalni razvoj na poljima na kojima rade.

Druženje, razmjena iskustava i relaksacija - epiteti su kojima se može opisati putovanje koje svake godine Tvornica cementa Kakanj organizira za svoje radnice iz

Trideset šest godina čvrstog i sigurnog napretka

„Ispunjen sam ponosom što stojim ovdje pred vama koji ste udarili jake temelje našoj kompaniji i što mogu da vam kažem da je naše poslovanje i dalje pozitivno, da još uvijek investiramo u napredak, i da čvrstim koracima koračamo u ovim nesigurnim vremenima.“ rekao je Izudin Neimarlija, izvršni direktor za proizvodnju i tehnička pitanja, u svom obraćanju penzionerima.

„Trideset šest godina je prošlo od dana kada su prvi gram kakanjskog sivog zlata ugledali svjetlo u našoj tvornici. Mnogo truda, ulaganja i odričanja uložili ste u izgradnju ove kompanije i njen opstanak u najtežim vremenima. Na temeljima koje ste vi postavili izrastao je kolektiv koji danas važi za jednu od najboljih kompanija u državi.“

I ove godine Tvornica cementa Kakanj obezbijedila je novčane nagrade, prigodne poklone i svečani ručak za sve zaposlenike, penzionere i porodice poginulih i preminulih radnika. Pored toga, radnicima koji slave 25 godina rada u Tvornici cementa Kakanj uručene su zahvalnice i tradicionalni poklon, ručni sat.

Botanički vrt na stijeni

Svečana ceremonija proglašenja pobjednika konkursa Živi svijet kamenoloma održana u Kakanju 12.11.2014. Svečanosti je prisustvovao veliki broj zvaničnika, predstavnika privrednog i javnog života Bosne i Hercegovine te medija.

Tvornica cementa Kakanj, koja je od 2000. godine članica HeidelbergCement grupacije, i ovaj put je otvorila vrata svoga kamenoloma istraživačima, profesorima, studentima, učenicima i svima koji su zainteresovani u očuvanje biodiverziteta, da kroz svoje jedinstvene ideje pruže kamenolomu istinsku ekološku i obrazovnu vrijednost, sve u cilju zaštite i promocije biodiverziteta. Učestvovati u konkursu mogli su učenici, studenti, profesori, istraživači i nevladine organizacije koji su svoje prijave poslali do 01.03.2014. Pet finalista koje je žiri odabrao u svakoj državi imali su priliku tokom proljeća i ljeta raditi istraživanja na kamenolomima koje su odabrali i dalje razvijati svoje projektne ideje.

Stručni žiri činili su Branimir Muidža, predsjedavajući žirija i generalni direktor HeidelbergCementa za Bosnu i Hercegovinu i Hrvatsku, Nermin Mandra, načelnik Općine Kakanj, prof. dr. Lada Lukić Bilela, vanredni profesor na Prirodnno-matematičkom fakultetu u Sarajevu, Tomislav Lukić, šef ureda Federalnog ministra okoliša i turizma, i Adi Habul, viši stručni saradnik za oblast zaštite biodiverziteta i zaštićenih područja okoliša pri Fondu za zaštitu okoliša Federacije BiH.

„Gotovo 200 miliona KM uložili smo u proteklih 14 godina kako bi u srcu BiH, u našem Kakanju, - danas imali jednu od najmodernijih evropskih tvornica koja radi po najvišim svjetskim standardima zaštite okoliša“, u uvodnom govoru rekao je Branimir Muidža. „Međutim, naša najznačajnija ulaganja su ulaganja koja provodimo u našoj zajednici,

naši naporci da društvu u kojem živimo omogućimo podršku u svim segmentima življenja. Naglašavam riječ - odgovornost. Odgovornost je dio DNK naše kompanije, to je ono što nas vodi u svakodnevnim odlukama, bilo da se radi o poslovnim odlukama, o investiranju ili brizi o čovjeku,“ doda je Muidža

Tokom ceremonije predstavljeno je pet projekata koji su ušli u finale za osvajanje prva tri mesta u BiH te u finale na međunarodnom nivou. Treće mjesto i nagradu u iznosu od 3.000 KM osvojio je projekat pod nazivom „Zaštita ptica na kamenolomu Ribnica“ koji je realizovan tim predvođen Nerminom Sarajlić, inače članicom ornitološkog društva „Naše ptice“ iz Sarajeva. Nagradu u iznosu od 6.000 KM i drugo mjesto osvojio je projekat pod nazivom „Predikcija proteinske ekspresije mitohondrijskih

DNK gena na osnovu upotrebe kodona odabranih vrsta mrava koji naseljavaju tercijarni ekosistem“ koji su vodili Emina Čaušević i Semir Dorić.

Najveća nagrada od 10.000 KM i prvo mjesto pripali su projektu „Kamenolom „Ribnica“ u funkciji konzervacije ugroženog i rijetkog biljnog genofonda u Bosni i Hercegovini“ koji je realizovan tim Prirodnomočiškog fakulteta predvođen profesoricom Sabinom Trakić. Projektom je napravljen botanički vrt u kamenolomu Ribnica, sigurno jedini te vrste u regionu.

Svi pet finalista iz BiH i preostalih 20 zemalja nastavljaju takmičenje u okviru međunarodnog takmičenja, gdje će najbolji projekti u pet kategorija biti proglašeni 9. decembra 2014. u Pragu i nagrađeni sa po 10.000 eura. Sveukupno najbolji projekat će dobiti nagradu u iznosu od 30.000 eura. A svakako, najvažnija nagrada je veliko hvala od majke Prirode!

Zvanicama se obratio i načelnik Općine Kakanj, Nermin Mandra, koji je istakao značaj takmičenja za lokalnu zajednicu jer motiviše mlade ljude da se uključe u naučne i

istraživačke poduhvate, daju nauci prioritet koji zasluguje i pokažu svoje intelektualno umijeće i svoju ekološku usmjerenost Načelnik Mandra također je istakao i značaj ovako odgovornog investitora i proizvođača kakav je HeidelbergCement u općini Kakanj. „Ponosni smo zbog činjenice da u našoj lokalnoj zajednici djeluje kompanija HeidelbergCement. Ova kompanija je naš iskreni prijatelj koji podržava sve naše projekte, sve naše ideje i sve aktivnosti koje realiziramo na dobrobit građana Kakanja.“

Ispred Federalnog Ministarstva okoliša i turizma prisutne je pozdravila ministrica Branka Đurić: „Želim da uživate u ovom lijepom događaju koji nam je ovako društvena odgovorna firma cementara iz Kakanja pripremila. Ministarstvo okoliša i turizma daje svima istu priliku – mi smo donijeli zakonodavstvo, uskladili ga sa onim iz Evropske unije, donijeli naše pravilnike i okolinsku dozvolu, a ovako odgovorna firma kao što je Tvornica cementa Kakanj je to sve ispunila, a ovime danas otišla i korak dalje od toga. Zato sve firme trebaju da prate ovaj primjer i da našoj budućnosti, našoj djeci i ovoj zemlji pruže priliku da žive u okolišno osviještenoj zemlji,“ zaključila je ministrica Đurić.

KAKANJ CEMENT
HEIDELBERGCEMENT Group

Solidarnost u najtežim trenucima

Sredinom maja 2014. su se desile velike poplave nakon padavina koje su prevazišle rekord zadnjih 120 godina, od kako se vrše mjerjenja. Samo u periodu od 48 sati (13-14. maja 2014.) palo je u nekim područjima Bosne i Hercegovine oko 150 l/m². U periodu od 12. do 21. maja, iz korita su se izlile rijeke Bosna, Drina, Sana, Sava, Vrbas i druge.

Poplavljeni su mnogobrojni gradovi i naselja, i uništena infrastruktura. Pokrenuta su klizišta što je dovelo do

rušenja mnogobrojnih stambenih objekata pa čak i cijelih sela, te uzrokovalo pomjeranje pojedinih minskih polja. Stanje prirodne nesreće proglašeno je na cijelom području BiH. Prema podacima Delegacije Evropske unije u BiH, šteta je procijenjena na više od dvije milijarde eura. Direktne ili indirektne posljedice poplave obuhvataju milion i po građana u BiH.

Sa željom da se direktno uključi u hitno osiguravanje pomoći onima kojima je najpotrebni, Tvornica cementa

KAKANJ CEMENT
HEIDELBERGCEMENT Group

Kakanj je već 21. maja donijela odluku da kroz različite fondove i direktnu pomoći donira 500.000 KM za pomoći ugroženom stanovništvu BiH i obnovu područja devastiranih uslijed nezapamćenih poplava.

„Velika nevolja neprocjenjivih razmjera pogodila je stanovnike BiH. Tvornica cementa Kakanj, koja već decenijama djeluje kao društveno odgovorna kompanija, uvijek nastoji osigurati pomoći onima kojima je najpotrebni. Ovo je vrijeme za solidarnost i humanost. Ovo je poruka svim unesrećenima da nisu sami, a ujedno je i poziv da mnogi dobri ljudi i kolektivi spremno pomognu ljudima u nevolji i pruže im nadu za bolju budućnost. Už želju da građani BiH, Srbije i Hrvatske što prije prevaziđu probleme, mi ćemo i nadalje pažljivo pratiti razvoj situacije i nastaviti konkretno pomagati onima kojima je to najpotrebni.“ rekao je ovom prilikom Branimir Muidža, direktor Tvornice cementa Kakanj i generalni menadžer HeidelbergCement-a za Bosnu i Hercegovinu i Hrvatsku.

U okviru tradicionalne manifestacije, Dani otvorenih vrata, u subotu, 21. juna 2014. godine, Tvornica cementa Kakanj je iz svojih pogona ispratila konvoj humanitarne pomoći u cementu i betonu u područja najviše pogodena razornim poplavama, kao prvu pomoći građanima u saniranju ugroženih stambenih objekata. Cement je otisao u najviše ugrožene gradove Zenicu, Zavidoviće, Maglaj, Doboј i Šamac, gdje je se putem gradskih organa dalje dijelio onima kojima je pomoći najpotrebni. Beton koji proizvodi TBG BH, kćerka kompanija TCK-a, upućen je u naselje Dubovo Brdo pored Kakanj za sanaciju potpornog zida putne komunikacije.

Kao odgovor na apele koji su u međuvremenu stigli iz poplavama ugroženih područja, Tvornica cementa Kakanj je i u septembru 2014. godine uputila dodatne količine cementa stanovništvu koje je najugroženije. Ovaj put cement je upućen u Županiju Posavsku i Općinu Maglaj.

„Zahvaljujemo se Tvornici cementa Kakanj na ovoj vrijednoj donaciji. Cement koji su donirali u junu bio je presudan za sanaciju najteže pogodjenih stambenih objekata u našoj Općini, a i ove nove količine esencijalne su za obnovu domova naših sugrađana,“ rekao je Mehmed Mustabašić, Načelnik Općine Magalaj uz pismo zahvale kolektivu Tvornice cementa Kakanj.

„U ime Vlade i građana Županije Posavske koji su pretrpjeli neviđenu bol i štete u iznosu od preko 300 miliona KM zahvaljujem se menadžmentu Tvornice cementa Kakanj na ovoj vrijednoj donaciji cementa koji će poslužiti mnogim obiteljima da se vrate u svoje domove,“ izjavio je Marijan Oršolić, predsjednik Vlade Županije Posavske.

“Sa istinskom radošću smo primili vijest od Uprave TCK o donaciji 500.000 KM za pomoći ugroženom stanovništvu BiH i obnovu područja devastiranih poplavama. U svojstvu načelnika Općine Kakanj i komandanta Općinskog štaba civilne zaštite Kakanj, Upravi TCK upućujem izraze najiskrenije zahvalnosti, uz naglašavanje činjenice da će zasigurno u kolektivnoj svijesti ovdašnjeg naroda zauvijek ostati zapamćen ovaj gest koji je došao u teškim trenucima kao ohrabrenje, znak optimizma, snage i htijenja da se svi zajedno izborimo sa nevoljama koje su nas zadesile,” kazao je načelnik Općine Kakanj, Nermin Mandra.

U korak sa informacijskim trendovima

Nastavak akcije kompjuterizacije škola na području općine Kakanj. Peta škola kojoj TCK donira kompjutere za opremanje informatičkog kabineta. Odgovoreno i na apel drugih institucija i organizacija

U cilju unapređenja obrazovanja na području općine Kakanj, Tvornica cementa Kakanj donirala je petnaest modernih računara sa pratećom opremom Mješovitoj srednjoj školi Kakanj, na kojima će učenici moći da praktično uče i usavršavaju informatičku pismenost. Donaciju su zvanično uručili Zehra Obralija, izvršni direktor za finansijske i ekonomski poslove, i Izudin Neimarlija, izvršni direktor za proizvodnju i tehnička pitanja.

„Tvornica cementa Kakanj je bila i ostala jedan od glavnih oslonaca razvoja općine Kakanj. Smatramo da je veoma važno ulagati u obrazovanje i pismenost djece i mladih čime doprinosimo unapređenju razvoja društvene zajednice i stvaranju bolje budućnosti. Iskreno vjerujem da ćemo ovakvim donacijama motivirati mlade da postigu još bolje rezultate, izrastu u stručnjake i sutra budu jaki nosioci razvoja budućnosti,“ kazao je Neimarlija.

„Tvornici cementa upućujemo duboku zahvalnost za dosadašnju pomoć koju nam je pružala u proteklim

godinama kroz donaciju sredstava za realizaciju naših obrazovnih projekata. Posebno se zahvaljujem na ovoj veoma vrijednoj donaciji koja nam, u vrijeme teške ekonomске krize, omogućava da nastavni proces podignemo na viši nivo i našim učenicima omogućimo da steknu informatičku pismenost bez koje se ne može zamisliti nijedan segment današnjeg modernog društva,“ rekao je Šerif Kovač, direktor Mješovite srednje škole Kakanj.

Ovo je peta škola na području općine Kakanj kojoj je TCK opremila informatički kabinet što je omogućilo bolje uslove za rad i usavršavanje hiljadama učenika. Kao društveno odgovorna kompanija, Tvornica cementa Kakanj je maksimalno posvećena poticaju razvoja društvene zajednice. Svake godine Tvornica cementa Kakanj izdvaja značajna finansijska sredstva za različite vidove pomoći i podrške općini Kakanj i mjesnim zajednicama u okruženju na polju obrazovanja, zdravstva, kulture i sporta.

Pored redovne informatizacije osnovnih i srednjih škola na području općine Kakanj, Tvornica cementa Kakanj odaziva se i na apele lokalnih mjesnih zajednica, organizacija, udruženja i drugih građanskih inicijativa da im omogući pristup modernim informatičkim i komunikacijskim sredstvima.

U okviru donacije informatičke opreme u 2014. godini, Tvornica cementa Kakanj donirala je laptopе i prateću opremu (docking stanice, monitore i periferne uređaje) kao i kancelarijski namještaj Mjesnoj zajednici Dobojsko-Kakanjskom udruženju Baštabostan Kakanj, Omladinskom udruženju Radio klub Kakanj, Interventnoj službi spašavanja - stanici Kakanj, Terapijskoj zajednici Kampus

Sarajevo, Vijeću učenika OŠ Hamdija Kreševljaković Kakanj, te udruženju građana „Online Media – mrežni medij“ Kakanj.

Kakanjski JU Vrtić „Mladost“ također je postao bogatiji za tri laptopa sa pratećom opremom koje im je donirala Tvornica cementa Kakanj, što će nastavnom osoblju umnogome olakšati pripremu različitih obrazovnih programa za kakanjske mališane.

Tvornica cementa Kakanj odgovorila je na još jedan apel donacijom informatičke opreme Udruženju građana „Dlan“ Zenica koje radi na unapređenju uslova života dejebo oboljele od cerebralne paralize.

Pomoći za treću dob

Krajem 2014. godine, na apel Javne ustanove Dom za stara lica Zenica, Tvornica cementa Kakanj donirala je ovoj ustanovi valjak za pegljanje i kancelarijski namještaj. „Kao odgovorno društvo razmišljamo o pomoći svim generacijama, tako da nastojimo pomagati i onima koji su svoj doprinos u zajednici već ostvarili“, kazala je Zehra Obralija, izvršni direktor TCK.

Na pruženoj pomoći svoju je zahvalnost izrazila Nidžra Halilović-Čustović, direktor JU Dom za stara lica Zenica. „Jako smo sretni što je Uprava TCK prepoznaла naše potrebe i odgovorila na naš apel. Zahvaljujem na ovoj vrijednoj donaciji, uvijek nam je draga kada se prepozna naš rad.“

U susret budućim generacijama

U povodu obilježavanja 36 godina uspješnog rada i postojanja, Tvornica cementa Kakanj donirala je Općini Kakanj 55.000,00 KM za izgradnju sportskog poligona i igrališta za djecu.

„Uvijek smo bili i ostali jedan od glavnih oslonaca razvoja općine Kakanj. Naročito nam je značajno da se na području naše lokalne zajednice što više ulaže u djecu i mlade. Pored ulaganja u informatičku pismenost koju provodimo donacijom računara i opremanje informatičkih kabinetova u školama na području općine Kakanj, ovaj put ćemo pomoći našim sugrađanima da izgrade mjesto gdje će djeca i mladi imati mogućnost da slobodno vrijeme provedu u sportskim i zabavnim aktivnostima najprikladnjim za njihov razvoj.,“ kazao je Neimarlija.“

„Gradeći tradiciju uspješne proizvodnje, Tvornica cementa Kakanj paralelno gradi i tradiciju korektnog odnosa prema prirodi, društveno odgovornog odnosa prema zajednici,

humanog odnosa prema čovjeku u nevolji, te posebnog senzibiliteta prema djeci i mladima. Tvornici cementa upućujemo izraze našeg poštovanja i zadovoljstva zbog činjenice da je dio naših zajedničkih zavičajnih vrijednosti, te zahvaljujemo za još jednu vrijednu donaciju koja nam je posebno važna jer će omogućiti da mališani i mladi dobiju sportski poligon i igralište u gradskoj jezgri Kakanja“, izjavio je Nermin Mandra, načelnik Općine Kakanj.

Vrijeme darivanja

U organizaciji Međunarodnog kluba žena, u Zagrebu je 7. decembra 2014. održan 21. Božićni sajam, koji je otvorila prva dama Hrvatske i pokroviteljica sajma, Tatjana Josipović. Na njen poziv odazvalo se i predstavništvo Tvornice cementa Kakanj u Zagrebu, te uz predstavnike ambasade BiH u Zagrebu i druge bosanskohercegovačke kompanije, uključili u humanitarnu akciju. Sva sredstva koja su na bazaru prikupljena kroz prodaju doniranih

proizvoda i marketinških materijala donirana su za kupovinu opreme za Neonatalni odjel bolnice "Sveti duh" Zagreb. Ovogodišnji sajam okupio je žene iz 42 države, a za štandom Tvornice cementa Kakanj volontirala je prva dama TCK, Sunita Muidža.

Kap života

U ambulanti Tvornice cementa Kakanj, dana 24.03.2015. godine, u organizaciji Crvenog križa općine Kakanj uspješno je realizirana akcija dobrovoljnog darivanja krvi. Akcija je organizovana za potrebe Kantonalne bolnice Zenica. Odziv je bio zadovoljavajući. Od 30-tak prijavljenih, krv su darovale 24 osobe. Bili su to uglavnom zaposlenici Tvornice cementa te zaštitarske agencije Securitas. Domaćin, Tvornica cementa je obezbijedila ručak za sve davaoce.

U ime povrijeđenih i bolesnih kojima će darovana krv spasiti život, Crveni križ se zahvaljuje svim dobrovoljnim davaocima krv na iskazanoj humanosti. Također se zahvaljujemo ljubaznom domaćinu, Tvornici cementa Kakanj.

S obzirom da među građanima postoje određene dileme i predrasude kada je u pitanju dobrovoljno darivanje krvi poput pitanja da li je davanje krvi opasno po zdravlje, da li se može dobiti neka zarazna bolest, može li se postati ovisno o davanju krvi i sl, dajemo odgovore na ove nedoumice.

Davanje krvi je korisno osim za bolesnike, koji primaju transfuziju krvi, također i za davaoce krvi jer daje osjećaj zadovoljstva da je spašen ili poboljšan kvalitet života najmanje jednoj osobi, a najčešće bar 3 i više, jer se iz date jedinice krvi pripreme (odvoje) i eritrociti, plazma i

trombociti koji se kao takvi mogu primijeniti onima kojima su potrebni. Koštana srž se stimuliše da proizvodi nove, mlade krvne ćelije. Poboljšava se cirkulacija i smanjuje rizik od infarkta miokarda kod muškaraca koji daju krv 2-3 puta godišnje kao i kod žena u menopauzi.

I još ponešto:

- Davalac krvi može biti svaka zdrava osoba od 18 do 65 godina starosti.
- Davanje krvi je dobrovoljno, anonimno i besplatno.
- Žena može dati krv svaka 4 mjeseca, a muškarac svaka 3 mjeseca.
- Prije svakog davanja krvi obavlja se ljekarski i laboratorijski pregled.
- Davanje krvi je korisno - tako ćete provjeriti svoje zdravlje.
- Darivanjem krvi ne možete se zaraziti nijednom bolešću.
- Krv je nemoguće proizvesti na umjetan način.
- Nažalost, 1 od 10 osoba koje čitaju ovo, trebat će transfuziju krvi nekad u toku svoga života.

Impresum

Info silos – interno glasilo Tvornice cementa Kakanj
Broj: 36, mart 2015.

Izdavač:

Tvornica cementa Kakanj d.d. Kakanj
Selima ef. Merdanovića 146
72240 Kakanj
Tel: 032 557 500
Fax: 032 557 600

Za izdavača:

Branimir Muidža, generalni direktor
e-mail:
branimir.muidza@heidelbergcement.com

Urednik:

Emina Dedić
emina.dedic@heidelbergcement.com

DTP: Emina Dedić

Štampa:

Foto:
Emina Dedić
Tvornica cementa Kakanj
HeidelbergCement Group
Mirza Fočo
Općina Kakanj
Trgošped d.o.o.
Mirakul
Agencija za izbor najmenadžera BiH
Enhad Goralija
Međunarodni klub žena Zagreb

Broj strana: 24

Tiraž: 250 primjeraka